

Juhász József rövid életrajza

Juhász József okleveles mérnök, geológus 1927-ben Budapesten született. Középiskoláit 1938-1946 között a Budapesti Bencés Gimnáziumban végezte. Egyetemi tanulmányait 1946-1950 között a Magy. Királyi Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, majd utódján a Budapesti Műszaki Egyetemen végezte, ahol is jeles minősítésű oklevelet szerzett. Végzése után a Mosonyi Emil akadémikus vezette Vízerőmű Tervező Iroda munkatársa, ami később a VIZITERV egyik alapító egysége lett. Első munkája a Tiszán Tivadarnál 1948-ban történt gátszakadás Szovjet-magyar tárgyalásos rendezése volt, amit a Tiszalöki Vízlépcső talajvízszint süllyesztési munkáinak levezénylése követett.

1951-ben három nagy munkája volt. Az egyik a hazai törpe vízerőművek lehetőségeinek vizsgálata, amikor is a hazai kis vízfolyások hidrológiai viszonyait kellett meghatározni és ez alapján kijelölni a törpe vízerőművek telepítésére alkalmas kis vízfolyásokat, illetve kis vízfolyás szakaszokat.

A másik a első országos vízgazdálkodási kerettervben a felszín alatti vízkészletek meghatározása volt. A Vízgazdálkodási Keretterv továbbfejlesztéseként évekig dolgozott a különböző tájegységek keretterveinek elkészítésével (Inota-Veszprémi iparvidék, Dorog-Tatabányai iparvidék, Borsodi iparvidék, Nyírség, Kelet-zalai terület)

A harmadik nagy feladatot, a Duna és a Tisza csatornázásának vázlatterveit társaival csak elkezdték. A Duna magyarországi hajózhatósága érdekében a Dunakiliti, a Nagymarosi, a Fajszi és az Adonyi vízlépcsők legfontosabb jellemzőit tisztázták. Egyben, a Tiszán, az akkor már épülő Tiszalöki Vízlépcső mellé a hajózás az öntözés és mellékesen a vízenergia termelés érdekében Szegednél, Csongrádnál, Kiskörénél, Vásárosnaménynál tervezett vízlépcsők alapvető jellemzőit is tisztázták. A Szegedi és Csongrádi Vízlépcső mérnökgeológiai és hidrogeológiai kutatásának vezetése lett a feladata.

A fentiekén kívül volt még néhány jelentős munkája ebben az időben. Az egyik a Hernád vízerőműveinek a bejárása abból a célból, hogy többlet energia termelés érdekében meg lehet-e emelni a duzzasztási szintjüket. A másik a Hortobágy-Berettyó optimális vízkormányzásának megállapítása, a Hortobágyi Árvízkapu célszerű üzemeltetésének meghatározásához kapcsolódva. Hasonlóan nagyobb munkája volt a Balaton vízháztartásának vizsgálata.

1956-ban átkerült az FTV-hez, ahol nyolc éven keresztül szakosztályvezetőként dolgozott. Ebben a munkakörben számos vízmű kutatási és fejlesztési munkát és több mérnökgeológiai feladatot végzett. Éveken át dolgozott Komló város vízművének kialakításában, Részt vett Eger város vízellátásának fejlesztésében, a soproni Liget pataki régi vízmű felújításában, Szécsény város vízellátásának az Ipoly teraszról történő megoldásában, A vízkutatást vezette Fűzfői Finom szerelvény gyár, az Ajka városi vízmű, a Pápát ellátó Tapolcafői forrás elapadása és a Borsodnádasi Lemezgyár vízmű bővítése során. A Fűzfői Finom szerelvény gyár egész vízgazdálkodását takarékosabbra állítása érdekében éveken át történő kutatási munkát végzett.

Volt néhány budapesti vízkutatási munka amit vezetett. Többek között a Fővárosi Vízművek Szentendre Szigeti telepeinek bővítése, a Szigetszentmiklósi csápos kutak előtti Duna-szakasz áteresztőképesség csökkenés okainak vizsgálata. Karsztvíz kutatást végzett a új Filmlaboratórium vízellátása érdekében.

Munkája során hévízkutak tervezésével, művetetésével, karba helyezésével is foglalkozott. (Például: Sikonda, Salgotarján, Karcag, Városliget I. kút)

A vízbeszerzési munkák mellett sok nyersanyag kutatást is vezetett. Többek között a

Bélapátfalvai Cementgyár részére agyag és agyagpala kutatást, a Beremendi Cementgyár részére agyag és lösz kutatást, a Pécsi Szénbányák részére Hosszúhetényben tömedék homok kutatást végzett.

Mérnökgeológiai munkái közül figyelemre méltók az oroszlanyi XXIII és XXI aknaüzem aknamélyítésével kapcsolatos vizsgálatok.

1957-ben megvédte kandidátusi dolgozatát a talajvízháztartáson belül a beszivárgásból.

1958. tavaszán felkérte Vendel Miklós akadémikus, hogy vállalja el ösztől az új mérnökgeológia tárgy előadását és a gyakorlatok vezetését Sopronban. A vállalat igazgatója, úgy vélte, hogy ez a vállalatnak előnyös, ezért engedélyezte, hogy péntekenként az egyetemen dolgozzam. Az előadásait Sopronban kezdte, de 1960-ban áthelyezték a Kar felső évfolyamait is Miskolcra. Az egyetemi munka kezdeti legnagyobb feladata a mérnökgeológia tantárgy anyagának összeállítása volt. Egy új tárgy a már meglévők közé úgy beépítve, hogy a régiéket maradjanak és az új ne kérésztelje azokat nem volt könnyű feladat.

1960-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen megkapta a műszaki doktori címet.

1963. májusban az OVF elnöke ismét visszakérte az építésügytől. A VITUKI-ba helyezték tudományos főmunkatársnak a rétegvíz osztályra. Még meg sem melegedett amikor áthelyezték a VIZITERV-be az Előmunkálati osztály vezetésére. Az osztály feladata körében irányította az akkor induló Nagymarosi és Dunakiliti vízlépcső és a szlovákokkal együtt a Bösi erőmű és üzemizcsatornáinak, továbbá a Duna két érintett partszakaszának hidrogeológiai és mérnökgeológiai kutatását és feltárását. Később ehhez járult a prédikálószekei és a hegyestetői szivattyús energiatároló kutatásának vezetése a Bányatervvel közösen.

1964-ben kapta meg a címzetes egyetemi docensi címet. Ebben az évben a Budapesti Műszaki Egyetem meghívta a „mérnöki geológia” szakmérnöki tagozatán a hidrogeológia tárgy előadására. Az év folyamán felkérték tagnak a Földtani Kutatás című folyóirat szerkesztő bizottságába. 1964-ben lényeges változást okozott az, hogy kinevezték a KGST Energetikai Bizottsága Vízenegiai Albizottságába magyar képviselőnek. Ebből kifolyólag betekintése lett a magyaron kívül a többi KGST ország vízenergia fejlesztésébe és az épülő Vaskapu I. vízerőmű román és jugoszláv oldali építkezésébe.

A Tisza csatornázás keretében vezette a Tisza II. vízlépcső (Kisköre) tározóterének hidrogeológiai és mérnökgeológiai kutatását. Ezeken a nagy munkákon kívül vezette völgyzárógáták hidrológiai, hidrogeológiai és mérnökgeológia vizsgálatát.

A dunai és a tiszai kutatási munka befejeztével, 1967-ben Dégen Imre, az OVH elnöke áthelyezte az akkor alakult Vízkészlet-gazdálkodási Központba főtechnológusnak. Itt feladata lett a vízügyi igazgatóságok területi vízgazdálkodásának országos összefogás. A felszín alatti vízkészlet védelmében kidolgozta a „védőidom” fogalmát, a meghatározás rendszerét és módszerét.

1970-ben egy hónapos külszolgálatra küldték Mongóliába a Magyarország által elvállalt Országos Vízgazdálkodási Keretterv előkészítése érdekében. A jelentés beadása után Dégen Imre a kinti tevékenységét nagyon megdicsérte, egyben közölte, hogy a Párt- megfigyelő jelentése alapján minden további külföldi munkától eltiltja.

A 70-es években a környezetvédelmi szakmérnök képzésben a vízi környezetvédelem tárgyat oktatta Miskolcon és Veszprémben. 1974-75-ben az UNESCO szervezett egy nemzetközi mérnökgeológiai tanfolyamot, melyben vízépítések és vízadó létesítmények mérnökgeológiája címmel tartott egy négy féléves tárgyat és megírta a tárgy jegyzetét.

1976-ban a rétegvíz készletek meghatározása címmel írt dolgozatának megvédése után elnyerte az MTA-n a műszaki tudomány doktora címet. Ugyanebben az évben, befejezve az ELTE Természettudományi Karán kiegészítő tanulmányait és summa cum laude megvédte doktori címét.

Ebben az évben a Miskolci Egyetem Bányamérnöki Kara felkérte a Földtan-Teleptani Tanszékre főállású egyetemi tanárnak. Megnövekedtek az oktatott tárgyai. A hidrogeológia, mérnökgeológia mellett a vízkutatás, vízgazdálkodás, felszín alatti áramlástan, víztisztaság-védelem is feladata lett. Az egyetemi oktatás mellett a Mérnöki Továbbképző Intézet szervezésében is

előadta a különböző célú mérnöki létesítmények mérnökgeológiáját. Megszervezte a Hidrogeológus Szakmérnök képzést. Az oktatási munka fontos részét képező a tanulmányutak rendjét megszervezte és részben vezette

Az oktatási munka keretében a nappali hallgatók részére 12 egyetemi jegyzetet, a szakmérnök hallgatók részére 6 jegyzetet készített.

Az oktatási munka mellett rendszeresen végzett kutatási munkát és az ipartól kapott megbízásos munkát. A harminc év alatt végzett ipari kutatási munkát nyolc csoportba lehet sorolni: *Vízkiélezetek meghatározása* (ezen belül nagyobbak a Dunántúli Középhegység vízháztartási vizsgálata, a dorogi szénmedence területének átfogó hidrogeológiai modell vizsgálata, a Dunántúli Középhegység északkeleti részének 3D-s vízháztartási modell vizsgálata, a Bükk hegység kitermelhető vízkiélezetének meghatározása ((Lénárt L.-val)); *vízmű védőidomok kialakítása ill. felülvizsgálata* (ezen belül például a Köszörűvölgyi és a Csórréti víztározók hidrogeológiai védőidoma, az Encs és Abaujdevечser vízellátását biztosító vízmű fejlesztés utáni újabb védőidoma) ; *mérnökgeológiai munkák* (Miskolc város építésföldtani térképe, Veszprém város építésföldtani atlasza, a Gellért hegy Duna felőli lejtőjének állapot vizsgálata, *környezetvédelmi munkák* (a zalakarosi gyógyfürdő és a sávolyi CH termelés egymásra hatásának vizsgálata, a pusztadericsi földgáztároló kísérő vizének környezetkímélő elhelyezése, a DUFO százhalombattai telepén készült résfalas lezárás ellenőrzése, a TIFO vasútüzemének térségében talált CH szennyezés eltávolítása) ; *a radioaktív hulladék elhelyezése* (a PA Rt. megbízásából részt vett a kis és közepes sugárzású radioaktív hulladék lerakó hidrogeológiai és mérnökgeológiai munkájában, a nagy sugárzású hulladéklerakó kutatásában, a kis és közepes sugárzású hulladék átmeneti tárolójának környezeti hatástanulmányában, a Budapesti Műszaki Egyetem megbízásából az Egyetem reaktorának a Dunára való veszélyességét vizsgálta); *finom szemcsés vízáradó rétegekbe telepített kutak javítása; a Fővárosi Vízművek és a Fővárosi Fürdők részére készült munkák ; a METRO számára készített szakvélemények.*

Fontosabb elméleti kutatási eredményei: az Alföldön épített duzzasztóműveknek a környezet talajvízére való hatásának vizsgálata; a felszín alatti vízkiélezetek és a kitermelhető vízkiélezetek meghatározási módszerei; a kapilláris vízemelés elméletének pontosítása; annak igazolása, hogy a víz nem abszolút gördülékeny folyadék, de a nyugvó sűrűláadási szöge igen kicsi.

Szakirodalmi munkásságának első anyaga negyedéves korában egy középiskolai talajmechanika (kézirat), ötödéves korában vízerőművek jegyzet (Mosonyi előadása nyomán)

Hidrogeológia (Akadémiai Kiadó) három kiadás: 1976, 1987, 2002.

Hidrogeológia és mélyfúrás (Jurth Ferencsel) OVF kiadás, 1953

Közművek, vízvezetés (szerk. Hunyadi Domokos) Műszaki Kiadó, 1968, 1970, in II. rész 3. fejezet: vízelőfordulás, vízgazdálkodás, vízfeltárás.

Engineering Geology of Hydraulic Engineering Works and Reservoirs, Budapest, 1975

Vízveszély és vízgazdálkodás a bányászatban (szerk. Martos Ferenc), in: 10.1., 11., 12. fejezet.

Különböző célú létesítmények mérnökgeológiai vizsgálata. Mérnök Továbbképző Intézet, 1966.

Víz tisztaság védelmi módszerek és berendezések. Szakmérnöki Jegyzet, 1977.

Víz kutatás-berendezés-gazdálkodás I., II. kötet, Tankönyv Kiadó 1990, 1992

Mérnökgeológia I., II., III. kötet, Miskolc, Egyetemi Kiadó 1999, 2001, 2003.

Természet és vízvédelem I., Egyetemi Kiadó, Miskolc, 1994.

Hidrológia in Magyarország a XX. században, IV. kötet, Babits Kiadó, Szekszárd, 1999

Columbia University in the City of New York kiadványsorozatban a University Seminars on Pollution and Water Resources csoportba két cikk.

Szakmai társadalmi munkája:

1949 Hidrológiai Társaság, tag, titkár, alelnök, elnök, tiszteleti tag

1951 Magyarhoni Földtani Társulat, tag, tiszteleti tag, Mérnökgeológiai Szakosztályban

alelnök, elnök,

1959 Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, tag

A Magyar Tudományos Akadémia VI. illetve X. osztályainak bizottságaiban tag, titkár, köztestületi tag.

Néhány szakmai elismerése: Szocialista munkáért érdemérem (Elnöki Tanács) 1954, Oktatásügy kiváló dolgozója(Műv. Min.)1969, Kiváló Munkáért jelvény (Magy. Népközt. Min. Tan.) 1984, MTESZ díj,,1986, Bányász Szolgálati Érdemérem (Min. Tan.) 1989, Signum Aureum Universitatis (Miskolci Egyetem) 1992, „A környezetért” Veszprém 1974-1994, (Veszprémi Egyetem) 1994, „Ezüst pohár” (a Felszín alatti Vizekért Alapítvány díja)1994, Vásárhelyi Pál díj (Körny. Véd. Min.) 1996, Stoltz Vilmos emlékérem (OMBKE) 2002, 2012, Kvassay Jenő szakkuratóriumi díj (MTA Arany János Közalapítvány a tudományért) 2002, Szent-Györgyi Albert díj (OKT. Miin.)2003, „Doctor honoris causa” cím (Miskolci Egyetem) 2008.

Budapest, 2012. december 12.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy alig pár héttel 91. születésnapja előtt elhunyt Prof. Dr. Juhász József Tanár Úr tanszékünk professzora. Juhász Professor Úr több mint 60 évig volt Egyetemünk oktatója, a mai napig alapműnek számító Hidrogeológia c. könyv szerzője.

„A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam...” Szent Pál apostol (2Tim 4,7)

A Miskolci Egyetem Szenátusa, a Műszaki Földtudományi Kar Tanácsa, a Környezetgazdálkodási Intézet munkatársai és a gyászoló család mély megrendüléssel és fájdalommal tudatja, hogy

Prof. Dr. hc. Dr. Juhász József

okl. mérnök, a műszaki tudományok doktora, nyugalmazott egyetemi tanár, professor emeritus a hazai hidrogeológus mérnök képzés megalapítója, a Hidrogeológiai-Mérnökgeológiai Tanszék volt vezetője, a Magyar Hidrológiai Társaság korábbi elnöke, Kvassay Jenő, Vásárhelyi Pál, Signum Aureum Universitatis, Szent-Györgyi Albert díjas, Miskolc város Gálffy Ignác életmű díjasa

2018. november 6-án, életének 91. évében lelkét visszaadta teremtőjének.

Búcsúztatása 2018. november 26-án 16:00 órakor lesz a budapesti Szent Gellért plébánia urnatemetőjében. (1115 Budapest, Bartók Béla út 149.)

Gyászolják: családja, barátai és tisztelői.
A Miskolci Egyetem iskolateremtő professzorát saját halottjának tekinti és emlékét kegyelettel megőrzi.